

Svar på skriftligt spørgsmål om förfarande vid anskaffning av en coronaspårningsapplikation

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 384/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Kaisa Juuso /saf m.fl.:

Hur har social- och hälsovårdsministeriet kommit fram till de framställda beloppen i kostnadsförslaget för projektet gällande coronaspårningsapplikationen och har man begärt en uppskattning gällande kostnaderna från fler än en aktör,

hurdana uppskattningar av arbetsmängden baserar sig kostnaderna för de olika delområdena i projektet på, hur har man kommit fram till dessa uppskattningar gällande arbetsmängden och har man begärt en uppskattning gällande detta från fler än en aktör,

har man vid anskaffningen avsett att utnyttja det arbete som andra länder redan gjort och genomföra appen som ska tas i bruk i Finland baserat på dessa projekt med fri källkod,

har man för anskaffningen undersökt alternativ där en färdig app som något annat EU-land redan tagit fram skaffas och lokaliseras till Finland, samt kostnaderna och genomförandetiden för detta alternativ,

har man för anskaffningen undersökt anskaffning i samarbete med andra EU-länder samt kostnaderna och genomförandetiden för detta alternativ,

har man för anskaffningen utrett appens kompatibilitet med applikationer som används i andra EU-länder, så att andra EU-länders medborgares rörelse i Finland eller finska medborgares rörelse i andra EU-länder kan beaktas,

är avsikten att anskaffningen ska upphandlas med beaktande av kraven i upphandlingslagen, upphandlingsdirektivet och koncessionsdirektivet,

har man för anskaffningen säkerställt att projektkonsulten eller den som genomför projektet inte strävar efter att utvidga projektet och dess kostnader genom att fördela konsultationen och kravspecifikationerna till en part som fungerar självständigt, och att denna part eller någon av dess intresseparter inte kan delta i någon annan entreprenadtävling inom projektets andra delområden och

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 384/2020 rd

är avsikten att appen inklusive bakomliggande system i sin helhet ska genomföras som en app med fri källkod, vars äganderätt den finska staten har och om vilken tillräcklig dokumentation fås så att licensavgifter inte behöver betalas för användningen av appen och underhållet kan upphandlas separat?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Social- och hälsovårdsministeriets förslag om fortskridande med ibruktagandet av en mobilapplikation för spårning av coronavirussmitta i Finland blev färdig 21.4.2020. I planen presenterades spårningsapplikationens genomförande på en allmän nivå och den innehöll även ett preliminärt kostnadsförslag, som var 5 miljoner euro i sin helhet. Av detta uppskattades grovt att andelen för applikationen och dess bakgrundssystem skulle vara 3,2 miljoner euro, för ibruktagningsstöd och kommunikation 1,4 miljoner euro och för projektförvaltning 0,4 miljoner euro.

Kostnaderna för applikationen och dess bakgrundssystem har i dokumentet i fråga uppskattats som serviceproducentens kostnader. Folkpensionsanstalten har planerats fungera som serviceproducent så att dess erfarenhet av krävande system och användningsmiljöer som förutsätter stark datasäkerhet kan utnyttjas i genomförandet. Till kostnadshelheten hör förutom anskaffningen av den egentliga applikationen och tillhörande utvecklingsarbete bland annat datacenter- och data-trafiktjänster samt auditering av datasäkerheten och användargränssnitt som behövs för yrkesfolk inom hälsovården (åtkomstkoder för säkerställande av smitta samt mottagning av exponeringsinformation) och tillhörande lösningar för identifiering och förvaltning av användarrättigheter samt eventuella integrationer till bakgrundssystem.

Det preliminära kostnadsförslaget som ingår i dokumentet i fråga har gjorts som tjänsteuppslag av social- och hälsovårdsministeriet och baserar sig på tjänstemännens sakkunnigbedömningar. Social- och hälsovårdsministeriet har inte fört diskussioner om kostnadsförslaget med applikationsutvecklarna. Det framställda kostnadsförslaget var preliminärt och det har höjts med 1 miljon euro i den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2020. Kostnadsförslaget och storleken på olika kostnadsposter preciseras vartefter projektet fortskrider och verksamhetsmodellen och genomförandeplanen för spårningsapplikationen preciseras. Det är särskilt svårt att ge en noggrann bedömning av kostnaderna för det tekniska genomförandet, eftersom systemet inte kan definieras exakt i förväg och man blir tvungen att anpassa sig till ändringar under genomförandet. Den del som gäller utveckling av spårningsapplikationen anskaffas från marknaden med beaktande av lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

I beredningsskedet har man intensivt följt med utvecklingen internationellt och erfarenheter av hur olika lösningar fungerat. De funktionella angreppssätten och de teknologiska lösningarna för olika spårningsapplikationer har kontinuerligt utvecklats och man har först på senare tid börjat få mer information om deras fördelar och risker.

Finlands angreppssätt kombinerar drag från olika länders lösningar, och någon motsvarande modell finns inte att utnyttja som sådan i de andra EU-länderna. I lösningen måste också Finlands lagstiftning beaktas, och därför har det inte varit möjligt att lokalisera en applikation från ett annat land till Finland eller att konkretisera samarbetet genom anskaffning tillsammans med ett annat

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 384/2020 rd

land. Dessutom är många EU-länders eget utvecklingsarbete ännu halvfärdigt, och inte heller deras lösningar har slutgiltigt preciserats. Detta har dock inte utgjort något hinder för granskning av alternativ med öppen källkod och utnyttjande av dem i framtiden.

Applikationen genomförs med öppen källkod-principen enligt nuvarande information, och källkoden som utvecklas förblir i beställarens ägo så att den även kan publiceras.

Ibruktagande av applikationen kräver ändringar i lagstiftningen i Finland. Uppgifterna i anslutning till applikationen ska föreskrivas som uppgift för myndigheten som svarar för applikationen, dvs. Institutet för hälsa och välfärd. Även gällande tidtabellen för utvecklingen av applikationen måste man anpassa sig till gränsvillkoren för Finlands lagstiftningsprocess.

I genomförandet av applikationen är en gränsöverskridande interoperabilitet mellan EU-medlemsländerna en central målsättning. I en arbetsgrupp som lyder under EU-kommissionen granskas för närvarande definitioner och krav för interoperabilitet. Med detta säkerställs att applikationerna motsvarar förutom sitt ursprungliga syfte även behoven hos Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC).

Ansvar för spårningsapplikationen kommer att föreslås genom ändring av lagstiftningen till Institutet för hälsa och välfärd, och det svarar även för genomförandet av anskaffningen och kravdefinitionerna. Upphandlingen igen säkerställer att det rätta anskaffningspriset hittas och dämpar kostnadsökning. Social- och hälsovårdsministeriet följer hur anskaffningen fortskrider och deltar i beskrivningen av anskaffningsobjektet gällande spårningsapplikationens funktion och lagstiftningen.

Helsingfors 29.5.2020

Familje- och omsorgsministern Krista Kiuru